2024(1)THCR

తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానము హైదరాబాద్.

గౌరవనీయ న్యాయమూర్తి సి. వి. భాస్కర్ రెడ్డి

మధ్యవర్తిత్వ దరఖాస్తు నెం.170/2022

తీర్పు తేదీ 22-01-2024

ఈస్ట్ హైదరాబాద్ ఎక్స్ ప్రెస్ వే లిమిటెడ్అధీకృత ప్రతినిధి
మిస్టర్షేక్ మస్తాన్ బొవిన్
వర్సెస్
హైదరాబాద్ మెట్రో పాలిటన్ డెవలప్మెంట్ అథారిటి
(గతంలో హైదరాబాద్ అర్బన్ డెవలప్ మెంట్ అథారిటీగా పిలిచేవారు)
అధీకృత ప్రతినిధి మరియు ఇంకొకరు.

ఉదహరించిన పూర్వపు తీర్పులు:

1) (2017)9 SCC 729

2) (2018)17 SCC 95

3) (2008)10 SCC 240

4) (2009)8 SCC 520

5) (2014)9 SCC 288

6) (2017)14 SCC 187

పిటిషనరు తరపు న్యాయవాది: శ్రీ. ఎస్.రాంబాబు.

ప్రతివాదుల తరపు న్యాయవాది: శ్రీ వై.రామారావు, HMDA స్టాండింగ్ కౌన్సెల్

ఉత్తర్వు:

ఆర్బిట్రేషన్ అండ్ కన్సీలియేషన్ యాక్ట్ , 1996లోని సెక్షన్ 11(6)(a) కింద (సంక్షిప్తంగా "చట్టం") ఈ విషయంలో జోక్యం చేసుకోవాలని మరియు వివాదాన్ని పరిష్కరించడానికి ప్రతివాదుల యొక్క నామినీ ఆర్బిట్రేటర్ ను నియమించాలని కోరుతూ దరఖాస్తుదారుడు దరఖాస్తుని దాఖలు చేసాడు.

2. దరఖాస్తుదారుడు కంపెనీల చట్టం , 1956 నిబంధనల ప్రకారం ఏర్పాటైన కంపెనీ. ప్రతివాది నెం. 1 ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టణ ప్రాంతాల (అభివృద్ధి) చట్టం , 1975 నిబంధనల ప్రకారం ఏర్పాటు చేయబడిన చట్టబద్ధమైన సంస్థ మరియు ప్రతివాది నెం.2 కంపెనీల చట్టం, 1956 కింద రిజిస్టర్ చేయబడిన సంస్థ. " హైదరాబాద్ నగరానికి ORR యొక్క మొదటి దశ పొడిగింపుగా, రెండవ దశ కార్యక్రమం కింద ఎనిమిది లేన్ల ప్రవేశ నియంత్రిత ఎక్స్ప్రెస్ రహదారి రూపకల్పన, నిర్మాణం, అభివృద్ధి, ఆర్థిక, ఆపరేషన్ మరియు నిర్వహణ కోసం , పెద్ద అంబర్ పేట నుండి బొంగులూర్ 95.00 KM నుండి 108.00 KM వరకు ప్యాకేజీ కోసం బిల్డ్ , ఆపరేషన్ అండ్ ట్రాన్స్ఫర్ (BOT) (యాన్యుటీ) (క్లుప్తంగా" ప్రాజెక్ట్ "), మరియు ఇతర విషయాల కొరకు ప్రతివాది నెం .1 బిడ్డర్ల నుండి ఒకే దశ ప్రక్రియ కింద ప్రతిపాదనలను ఆహ్వానిస్తూ మరియు విజయవంతమైన బిడ్డర్ ఎంపిక కోసం వాణిజ్య నిబంధనలు మరియు షరతులను సూచిస్తూ, ప్రతివాది నెం.1 నోటీసు ఆహ్వానించే ప్రతిపాదన No.HGC /CGM(T) /ORR /6/2006-07 తేదీ 22.02.2007 ఇతర విషయాలతోపాటు జారీ చేయటం జరిగింది. దీనికి ప్రతిస్పందనగా, ప్రాజెక్ట్ పనులను చేపట్టడానికి ITNL ప్రధాన సభ్యునిగా (i) M/s IL & FS ట్రాన్స్పోర్టేషన్ నెట్వర్క్స్ లిమిటెడ్ (" ITNL") మరియు (2) M/s.KMC కన్స్ట్రక్షన్స్ లిమిటెడ్ కన్సార్టియం ఏర్పాటు చేయబడింది. పైన పేర్కొన్న కన్సార్టియం ప్రాజెక్టు కోసం KMC కన్సార్టీయా తన బిడ్ ను సమర్పించింది మరియు దీనిని ప్రతివాదులు ఆమోదించారు మరియు ప్రతివాది నెం. 1 తన లేఖ తేదీ 14.06.2007 ద్వారా అంగీకార పత్రాన్ని జారీ చేశారు. తదనుగుణంగా 03.08.2007 నాడు ఒక కన్సెషన్ అగ్రిమెంట్ దరఖాస్తుదారుడు మరియు ప్రతివాదుల మధ్య రాసుకోవడం జరిగింది , దీనిలో ప్రాజెక్ట్ కు సంబంధించిన వివరణాత్మక నియమనిబంధనలు ఉన్నాయి. పేర్కొన్న ఒప్పందం ఆ తరువాత 05.01.2022 తేదీన అనుబంధ ఒప్పందం ద్వారా మొదటి అగ్రిమెంటుకు సవరణలు చేసుకున్నారు. అనుబంధ అగ్రిమెంటులోని క్లాజ్ 39.2 ప్రకారం ఏదేని వివాదం తలెత్తినచో , దానిని మధ్యవర్తిత్వానికి పంపించాలి. క్లాజ్ 39.2 (సవరించిన విధంగా) ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

"39.2.1 పైన క్లాజ్ 39.1లో పేర్కొన్న విధంగా సామరస్యపూర్వకంగా పరిష్కరించబడని ఏదైనా వివాదాన్ని, క్లాజ్ 39.2.2కు అనుగుణంగా నియమించబడిన మధ్యవర్తుల బోర్డు ద్వారా మధ్యవర్తిత్వానికి సూచించడం ద్వారా అంతిమంగా నిర్ణయించబడుతుంది. అటువంటి మధ్యవర్తిత్వం ఆర్బిట్రేషన్ మరియు కన్సిలియేషన్ చట్టం, 1996 మరియు దానిలోని సవరణ నిబంధనలకు అనుగుణంగా నిర్వహించబడుతుంది మరియు లోబడి ఉంటుంది.

39.2.2 మధ్యవర్తిత్వం ముగ్గురు మధ్యవర్తుల ప్యానెల్ ద్వారా నిర్వహించబడుతుంది, అందులో ఇరు పక్షాలు ఒక్కొక్క మధ్యవర్తిని నియమిస్తారు. ఆ ఇద్దరు మధ్యవర్తులు పరస్పర అంగీకారంతో ప్రిసైడింగ్ ఆర్బిట్రేటర్ ను నియమిస్తారు. మధ్యవర్తిత్వ ప్రక్రియ ఆర్బిట్రేషన్ అండ్ కన్సీలియేషన్ యాక్ట్, 1996 మరియు దానికి సవరణల ద్వారా నిర్వహించబడుతుంది.

39.2.3 మధ్యవర్తులు హేతుబద్ధమైన తీర్పును జారీ చేస్తారు.

39.2.4 అటువంటి మధ్యవర్తిత్వ స్థానం హైదరాబాదులో ఉంటుంది.

39.2.5 మధ్యవర్తిత్వ భాష ఆంగ్ల బాష గా ఉం టుంది.

39.2.6 మధ్యవర్తిత్వ రుసుము ఆర్బిట్రేషన్ అండ్ కన్సీలియేషన్ చట్టం , 1996 లోని నాల్గవ షెడ్యూల్ మరియు దానికి సవరణల ద్వారా నిర్వహించబడుతుంది , ప్రతి మధ్యవర్తికి గరిష్టంగా రూ. 30 లక్షలు చెల్లించాలి, మొత్తం ముగ్గురు సభ్యుల ట్రిబ్యునల్ కు గరిష్టంగా రూ. 90 లక్షలు చెల్లించాలి. పై రుసుమును రాయితీదారు మరియు యజమాని ఇద్దరూ సమాన నిష్పత్తిలో భరించాలి.

3. "ప్రాజెక్ట్ కంప్లీషన్ షెడ్యూల్" ప్రారంభ తేదీ నుండి 30 నెలలకు మించకుండా పూర్తి చేయాల్సి ఉంటుంది, మరియు ప్రారంభ తేదీ నుండి 30 వ నెల ముగిసే వ్యవధిని "షెడ్యూల్ ప్రాజెక్ట్ కంప్లీషన్ డేట్" ("SPCD") గా సూచిస్తారు, ఇది ప్రస్తుత సందర్భంలో 09.06.2010 న లేదా అంతకు ముందు రావాల్సి ఉంది. 03.08.2007 నాటి రాయితీ ఒప్పందంలోని షరతుకు లోబడి ఆర్టికల్ 13.5 ప్రకారం ప్రతివాదులు సకాలంలో సైట్ కొరకు రైట్ ఆఫ్ వే ("ROW")ను దరఖాస్తుదారుడికి అప్పగిం చాలి. అయితే 03.08.2007 నాటి రాయితీ ఒప్పందం ప్రకారం స్థలాన్ని అప్పగించడంలో ప్రతివాదులు

విఫలమయ్యారని దరఖాస్తుదారుడు పేర్కొన్నాడు. ప్రతివాదులు సైట్ /రైట్ ఆఫ్ వేను అప్పగించడంలో చేసిన అసాధారణ జాప్యం నిర్ణత కాలవ్యవధిలోగా ప్రాజెక్ట్ పూర్తి చేయడంపై తీవ్ర ప్రభావం చూపింది. దరఖాస్తుదారుడి ప్రకారం , యాన్యుటీ చెల్లింపు షెడ్యూల్ ను అందించే 03.08.2007 నాటి రాయితీ ఒప్పందం యొక్క షెడ్యూల్ G, ఆపరేషన్స్ పీరియడ్ యొక్క 12.5 సంవత్సరాల పొడవునా 25 యాన్యుటీలకు దరఖాస్తుదారుడికి అర్హత కల్పిస్తుంది. పైన పేర్కొన్న షెడ్యూలు G లో సూచించిన విధంగా మొదటి మరియు రెండవ యాన్యుటీ చెల్లింపు తేదీలు 27.09.2010 మరియు 26.03.2011. అయితే, ప్రతివాది నెం. 2, తేదీ 05.11.2011 లేఖ ద్వారా , ప్రాజెక్టులో ప్రారంభ తేదీని ఆలస్యంగా ప్రకటించినందున షెడ్యూల్ G ని సవరించింది. ఈ సవరణ ఫలితంగా , మొదటి మరియు రెండవ యాన్యుటీ చెల్లింపు తేదీలు వరుసగా 09.12.2010 మరియు 08.06.2011 కు సవరించబడ్డాయి. ప్రతివాదులు భూమిని అప్పగించడంలో జాప్యం చేయడం వల్ల ప్రాజెక్టు నిర్మాణ పనుల్లో జాప్యం జరిగిందని, అందువల్ల రాయితీ ఒప్పందం 3.8.2007 ప్రకారం గడువు పొడిగింపునకు దరఖాస్తుదారుడు అర్హుడని పేర్కొన్నారు. దరఖాస్తుదారుని ప్రకారం ఇరుపక్షాల మధ్య జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరాల్లో గడువును పొడిగించాలని కోరుతూ దరఖాస్తుదారుడు ప్రతివాదులకు అనేక అభ్యర్థనలు చేశారు. ఇండిపెండెంట్ కన్సల్టెంట్ యొక్క వర్గీకరణ సిఫారసులు చేసిన తర్వాత కూడా , ప్రతివాదులు దరఖాస్తుదారుడికి గడువు పొడిగింపును ఎప్పుడూ తెలియజేయలేదు. 08.01.2009 నుంచి 23.06.2017 వరకు దరఖాస్తుదారుడు, ప్రతివాదుల మధ్య జరిగిన వివిధ ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలను పిటిషనర్ ప్రస్తావించారు. ప్రతివాది నెం. 2 23.01.2018న దరఖాస్తుదారుని బ్యాంకర్ కు రూ. 29.39 కోట్ల మొత్తాన్ని విడుదల చేయాలని బ్యాంకును ఆదేశిస్తూ లేఖను జారీ చేసింది , లేనిపక్షంలో దరఖాస్తుదారుడికి 09.12.2017 న చెల్లించాల్సిన 15వ వార్షిక చెల్లింపుల నుంచి ఆ మొత్తాన్ని వసూలు చేస్తామని హెచ్చరించింది. 06.03.2018 నాటి ప్రొసీ డింగ్స్ లో ప్రతివాది నెం. 2 I.C ఇన్వాయిస్‌ని ధృవీకరించి, రూ. 33.3 కోట్లు చెల్లించమని సిఫార్సు చేశారని , అయితే ప్రతివాది నం. 2 చట్టవిరుద్ధంగా మరియు 0 3.08.2007 నాటి రాయితీ ఒప్పందంలోని స్పష్టమైన నిబంధనలకు విరుద్ధంగా రూ. 33.30 కోట్లకు బదులు రూ. 29.39 కోట్లు మినహాయించి , రూ.2,99,35,000/- మాత్రమే చెల్లించడానికి అనుమతించినారని దరఖాస్తుదారు యొక్క కేసు. ఈ మొత్తాన్ని రికవరీ చేయవద్దని , బోనస్ మరియు చాలా కాలంగా బకాయి ఉన్న 1వ మాన్యుటితో పాటు 15 వ మాన్యుటీ పూర్తిగా విడుదల చేయమని అభ్యర్థిస్తూ ప్రతివాది నెం. 2కు పిటిషనర్ 16.05.2018న ఒక లేఖను పంపారు. పిటిషనర్ అభ్యర్థనను పట్టించుకోకుండా ప్రతివాదులు

ముందుకు వెళ్లి 15వ యాన్యుటీ నుంచి రూ. 29.39 కోట్లను చట్టవిరుద్ధంగా వసూలు చేశారు. బోనస్ విడుదల, మొదటి యాన్యుటీ , బోనస్ ఆలస్యంగా విడుదలపై వడ్డీ , అలాగే 15వ యాన్యుటీ నుంచి అక్రమంగ వసూలు రీయింబర్స్ మెంట్ కు సంబంధించిన సమస్యలను సామరస్యపూర్వకంగా పరిష్కరించుకునే దిశగా ఇరు పక్షాలు చురుకుగా ఆలోచిస్తున్నాయని 2018 సంవత్సరం మధ్య నుంచి ప్రతివాదులతో జరిపిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు స్పష్టం చేస్తున్నాయ ని, అనేక సమావేశాలు మరియు విస్తృతమైన చర్చల తరువాత కూడా , ప్రతివాదులు ఒప్పందం ప్రకారం వ్యత్యాస మొత్తాన్ని చెల్లించడానికి అంగీకరించలేదని, అందువల్ల, దరఖాస్తుదారుడు డిమాం డును పునరుద్ఘాటిస్తూ మరియు సమస్యను సామరస్యపూర్వకంగా పరిష్కరించడానికి ప్రతివాదులకు 05.10.2020 నాటి లేఖను జారీ చేయవలసి వచ్చిందని, ఈ అభ్యర్థన మేరకు 06.11.2020 న ఒక సమావేశం జరిగింద ని, దీనిలో ప్రతివాదులు బోనస్ మరియు ఎక్స్-ఫ్యాక్టర్ సమస్యను పరిశీలిస్తున్నామని అంగీకరించారని, మరియు ప్రతివాది నెం.1 యొక్క మెట్రోపాలిటన్ కమిషనర్ తో ఈ విషయాన్ని చర్చిస్తామని తెలి పినట్లు దరఖాస్తుదారు కేసు 06.11.2020 న జరిగిన ఈ సమావేశంలో , ప్రతివాదులు బోనస్ కోసం దరఖాస్తుదారుడి క్లెయిమ్ను వెంటనే పరిగణనలోకి తీసుకున్నార ని, అయినప్పటికీ ప్రతివాదులు దరఖాస్తుదారులకు మొత్తాలను విడుదల చేయలేద ని, ఆ తర్వాత , 23.06.2021న పిటిషనరు విజ్ఞాపనలను సామరస్యపూర్వకంగా పరిష్కరించాలని కోరుతూ, ప్రతివాదులకు మరో లేఖను జారీ చేశారు, దాని ప్రకారం a) బోనస్, b) 15 వ వార్షికం నుండి ప్రతివాదులు చట్టవిరుద్ధంగా మినహాయించిన డబ్బుల రీయింబర్స్మెంట్ c) వార్షిక చెల్లింపుల ఆలస్యానికి వడ్డీ మరియు d) 1 వ వార్షికం నుండి ప్రతివాదులు నిలిపివేసిన డబ్బులను విడుదల చేయాలని అభ్యర్థించారు , పిటిషనర్ ప్రకారం 13.08.2021 నాటి లేఖ ద్వారా ప్రతివాదులు దరఖాస్తుదారుడి క్లెయిమ్లకు సంబంధించి వివిధ తేదీల్లో జరిగిన మునుపటి సమావేశాల్లో ఇచ్చిన ఒప్పందాలు, హామీల నుంచి యూటర్న్ తీసుకున్నారు. దరఖాస్తుదారుడు ప్రతివాది నెం.2 ప్రతిపాదనను అంగీకరించి, రాయితీ ఒప్పందంలోని ఆర్టికల్ 39 సవరణ కోసం ప్రత్యేకంగా 05.01.2022 నాటి అనుబంధ ఒప్పందంపై సంతకం చేశాడు , దీనిలో పార్టీలు ఇండియన్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ ఆర్బిట్రేషన్ (ICA) ప్యానెల్ నుండి మధ్యవర్తులను నిర్ణీత కాలవ్యవధిలో ఎన్నుకోవాలి , లేనిపక్షంలో ICA మధ్యవర్తులను నామినేట్ చేస్తుంది. ప్రతివాదులు వివాదాలను పరిష్కరించడానికి ముందుకు రాకపోవడంతో , పిటిషనర్ 25.03.2022 న ప్రతివాదులకు ఒక లేఖను జారీ చేసి, ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు మాజీ ప్రధాన న్యాయమూర్తి శ్రీ దేవిందర్ గుప్తాను నామినీ మాధ్యవర్తిగా నామినేట్ చేస్తూ , 15 రోజుల వ్యవధిలో వారి తరఫున

మధ్యవర్తిని నామినేట్ చేయాలని తద్వారా మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ ను త్వరితగతిన ఏర్పాటు చేయవచ్చని ప్రతివాదులను అభ్యర్థించారు. కానీ, ప్రతివాదులు , దరఖాస్తుదారు అభ్యర్థనతో ఏకీభవించకుండా ఇది పరిమితి ద్వారా నిషేధించబడిందని పేర్కొంటూ తేదీ 23.04.2022న జవాబు లేఖను జారీ చేశారు. అందువల్ల, చట్టంలోని సెక్షన్ 11(6) కింద ప్రస్తుత మధ్యవర్తిత్వ దరఖాస్తును ప్రతివాదుల తరపున నామినీ ఆర్బిట్రేటర్ను నియమించాలని కోరుతూ దరఖాస్తుదారుడు దాఖలు చేశాడు.

4. ప్రతివాదులు కౌంటర్ అఫిడవిట్ దాఖలు చేస్తూ ఈ విధంగా పేర్కొన్నారు. రాయితీ ఒప్పందంలోని క్లాజ్ 39.2ను ఉపయోగించి నోటీసులో దరఖాస్తుదారుడు లేవనెత్తిన వాదనలు కాల పరిమితిని దాటి పోయామని, కన్సెషన్ అగ్రిమెంట్ లోని క్లాజ్ 39 ఇరు పక్షాల మధ్య వివాద పరిష్కారానికి యంత్రాంగాన్ని అందిస్తుందని, మధ్యవర్తిత్వానికి ముందుగా చేయవలసిన అనేక దశలున్నందున, కన్సెషన్ అగ్రిమెంట్ యొక్క క్లాజ్ 39.1 కింద పేర్కొన్న విధంగా దరఖాస్తుదారుడు పార్టీలు అంగీకరించిన ప్రక్రియను తప్పనిసరిగా పాటించాల ని, దరఖాస్తుదారుడు మరియు ప్రతివాదులు , అటువంటి ముందస్తు–నిర్దేశిత యంత్రాంగాన్ని పాటించకపోవడం అపరిపక్వత దరఖాస్తుగా పరిగణింపబడింది . ప్రస్తుత దరఖాస్తులో, 2010, 2011 మరియు 2018 సంవత్సరాల్లో తలెత్తిన వివాదాలను సామరస్యంగా పరిష్కరించడానికి ఇరు పక్షాలు చురుకుగా పరిశీలిస్తున్నాయని మాత్రమే దరఖాస్తుదారు పేర్కొన్నాడు , కాని ముందస్తు నిర్దేశిత పరిష్కార యంత్రాంగాన్ని అనుసరించారో లేదో వెల్లడించలేదు. దరఖాస్తుదారుడు ఒప్పందం యొక్క నియమనిబంధనలకు కట్టుబడి ఉండటంలో విఫలమయ్యాడు మరియు ప్రతివాదులు దరఖాస్తుదారునికి జారీ చేసిన 13.08.2021 నాటి లేఖ ద్వారా తెలిపిన ఒప్పంద వివాద పరిష్కార యంత్రాంగాన్ని అనుసరించడంలో కూడా విఫలమయ్యాడని స్పష్టమవుతుంది. వాస్తవానికి , దరఖాస్తుదారుడు లేవనెత్తిన క్లెయిమ్ లు కాల పరిమితి ని దాటినాయని ఉత్తరప్రత్యుత్తరాల ద్వారా తెలుస్తుంది. ఏ క్లాజు కింద సామరస్యపూర్వక పరిష్కారాన్ని కోరుతున్నా రో దరఖాస్తుదారుడు పేర్కొనలేదని, వివాదాలను ఇండిపెండెంట్ కన్సల్టెంట్ కు పంపడంలో విఫలమయ్యారని పేర్కొంది. వివాదాలను హుడా వైస్ చైర్మన్ , బోర్డు చైర్మన్ , కన్సెషనర్ డైరెక్టర్ల దృష్టికి తీసుకెళ్తున్న దాఖలాలు లేవు. దరఖాస్తుదారుడు కేవలం వివరణాత్మక మరియు సూచనాత్మకమైన వాదనలను లేవనెత్తాడు , అందువల్ల అటువంటి అస్పష్టమైన వాదనలను మధ్యవర్తిత్వానికి సూచన చేయలేమని, ఎందుకంటే, లేవనెత్తిన ఏవైనా వివాదాలు నిర్దిష్టంగా ఉండాలి మరియు అవతలి వైపుకు తెలియజేయాల ని, ఒప్పందంలోని

నియమనిబంధనలకు కట్టుబడి ఉండకుండా , ఒప్పందంలోని క్లాజ్ 39 కింద ప్రతిపాదించిన వివాద పరిష్కార యంత్రాంగాన్ని పాటించకుండా దరఖాస్తుదారుడు ఈ కోర్టును ఆశ్రయించాడని , అందువల్ల ప్రస్తుత దరఖాస్తును విచారణ లేకుండా కొట్టివేయాలని కౌంటర్ అఫిడవిట్ లో పేర్కొన్నారు.

5. ఈ కోర్టు సంబంధిత న్యాయవాదుల వాదనలను పరిగణనలోకి తీసుకొని రికార్డులను పరిశీలించ టం జరిగింది.

6. ఆర్బిట్రేషన్ అండ్ కన్సీలియేషన్ యాక్ట్ , 1996లోని సెక్షన్ 11(6) కింద దాఖలైన దరఖాస్తును పరిగణనలోకి తీసుకునేటప్పుడు ఇరుపక్షాల మధ్య మధ్యవర్తిత్వ వివాదం ఉందా , ఇరు పక్షాల మధ్య కుదిరిన ఒప్పందంలో చట్ట ప్రకారము మధ్యవర్తిత్వ క్లాజు ఉందో లేదో మాత్రమే ఈ కోర్టు పరిశీలించాలి. అంతేకాక, ఆర్బిట్రేటర్ నియామక సమస్యను నిర్ణయించేటప్పుడు , కోర్టు కేసు యొక్క యోగ్యతను నిర్ణయించకూడదు, ఎందుకంటే ఇది పార్టీల కేసుకు పై ప్రతికూల ప్రభావం కలిగిస్తుంది.

7. **డ్యూరో ఫెల్గువేరా , ఎస్.ఎ.వర్సెస్ గంగవరం పోర్ట్ లిమిటెడ్((2017) 9 SCC 729) కేసులో** గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు 59వ పేరాలో ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొంది:

> *1996 చట్టంలోని సెక్షన్ 11(6) ప్రకారం ఎస్ బీపీ అండ్ కో . [SBP మరియు Co. v. పటేల్ ఇంజనీరింగ్ లిమిటెడ్ ., (2005) 8 SCC 618] మరియు బొఘరా పాలీఫాబ్ [నేషనల్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ . v. భోగారా పాలీఫ్యాబ్ (పై) లిమిటెడ్., (2009) 1 SCC 267: (2009) 1 SCC (Civ) 117] లో తీసుకున్న నిర్ణయాల దృష్ట్యా అధికార పరిధి గణనీయంగా వివరించబడింది. 2015వ సంవత్సరంలో సవరణ తీసుకువచ్చే వరకు ఈ స్థానం కొనసాగింది. సవరణ తర్వాత న్యాయస్థానాలు చూడవలసిందల్లా మధ్యవర్తిత్వ ఒప్పందం ఉందా లేదా అనేది. మధ్యవర్తిని నియమించే దశలో కోర్టు జోక్యాన్ని తగ్గించడమే శాసన విధానం, ఉద్దేశం అని, సెక్షన్ 11(6-A)లో పొందుపరిచిన ఈ ఉద్దేశాన్ని గౌరవించాలి.*

8. ***IBI కన్సల్టెన్సీ (ఇండియా) (P) లిమిటెడ్ వర్సెస్ డిఎస్సి లిమిటెడ్ ((2018) 17 SCC 95)***, కేసులో గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు ఆర్బిట్రేషన్ మరియు రాజీ చట్టం , 1996 లోని సెక్షన్ 11 (6) కింద దాఖలు చేసిన ఆర్బిట్రేషన్ దరఖాస్తును విచారించేటప్పుడు , ప్రశ్నార్థకమైన ఒప్పందాలకు సంబంధించి దానిలోని పక్షాల మధ్య తలెత్తిన వివాదాలను పరిష్కరించడానికి మధ్యవర్తిని నియమించడానికి మధ్యవర్తిత్వ

మరియు రాజీ చట్టం , 1996 లోని సెక్షన్ 11 (9) ప్రకారం దాఖలు చేసిన మధ్యవర్తిత్వ దరఖాస్తును విచారిస్తూ పేరా 8లో ఈ క్రింది విధంగా తెలిపారు.

> *8. చట్టంలోని సెక్షన్ 11 కింద పిటిషన్ కు ఇరుపక్షాల మధ్య మధ్యవర్తిత్వ ఒప్పందం ఉండటం , ఆర్బిట్రేటర్ కు సూచన చేయాల్సిన వివాదం(లు) ఉండటం చట్టంలోని సెక్షన్ 11 ప్రకారం మధ్యవర్తిని నియమించడానికి షరతు. ఆర్బిట్రేటర్ నియామకాన్ని నిర్ణయించేటప్పుడు , కోర్టు కేసు యొక్క యోగ్యతను తాకకూడదు, ఎందుకంటే ఇది పార్టీల కేసుకు పక్షపాతం కలిగిస్తుంది. సెక్షన్ 11(6)తో పాటు సెక్షన్ 11(9) పరిధి మధ్యవర్తి నియామకం వరకే పరిమితం చేయబడింది. పక్షాల మధ్య మధ్యవర్తిత్వ ఒప్పందం ఉందో లేదో మరియు సమాధానం సానుకూలంగా ఉంటే , మధ్యవర్తి నియామకం కోసం దరఖాస్తుదారుడు కేసు పెట్టాడో లేదో ఈ కోర్టు చూడాలి.*

9. ***నార్తర్న్ రైల్వే అడ్మినిస్ట్రేషన్ , రైల్వే మంత్రిత్వ శాఖ , న్యూఢిల్లీ*** వర్సెస్ ***పటేల్ ఇంజినీరింగ్ కంపెనీ లిమిటెడ్((2008) 10SCC 240)*** కేసులో గౌరవ ప్రధాన న్యాయమూర్తి లేదా నియమిత న్యాయమూర్తి కై, మధ్యవర్తిత్వ నిబంధనను తప్పించి స్వతంత్ర వ్యక్తిని నామినేట్ చేసే స్వేచ్ఛ ఉందని సుప్రీంకోర్టు త్రిసభ్య ధర్మాసనం పేర్కొంది. కానీ అలా చేసేటప్పుడు , మధ్యవర్తిత్వ మరియు రాజీ చట్టంలోని సెక్షన్ 11 (8) ప్రకారం మధ్యవర్తిత్వ ఒప్పందంలో సూచించిన అర్హతలకు తగిన గౌరవం ఇవ్వాలి.

10. ***ఇండియన్ ఆయిల్ కార్పొరేషన్ మరియు ఇతరులు*** వర్సెస్ ***రాజా ట్రాన్స్పోర్ట్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్*** ((2009) 8 SCC 520) కేసు లో గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు చట్టంలోని సెక్షన్ 11 యొక్క పరిధిని విస్తృతంగా చర్చి స్తూ, గౌరవనీయ ప్రధాన న్యాయమూర్తి లేదా నియమి త న్యాయమూర్తి మధ్యవర్తి ఒప్పందంలో నిర్దేశించిన నిర్దిష్ట మధ్యవర్తిని విస్మరించవచ్చని పేర్కొంది. 45, 48 పేరాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

> *45. మధ్యవర్తిత్వ ఒప్పందంలో పేర్కొన్న ఆర్బిట్రేటర్ ద్వారా మధ్యవర్తిత్వానికి అవకాశం కల్పిస్తే , న్యాయస్థానాలు సాధారణంగా మధ్యవర్తిత్వ ఒప్పందంలోని నిబంధనలను అమలు చేయాలి. కానీ ఉత్తర రైల్వే అడ్మినిస్ట్రేషన్ కేసులో స్పష్టం చేసినట్లుగా , మధ్యవర్తిత్వ ఒప్పందంలో పేర్కొన్న వ్యక్తి స్వతంత్రంగా లేదా నిష్పాక్షికంగా వ్యవహరించే అవకాశం లేద నే సహేతుకమైన ఆధారాలు ఉన్నట్లయితే, లేదా ఒప్పందంలో పేర్కొన్న వ్యక్తి అందుబాటులో లేకపోతే, ప్రధాన న్యాయమూర్తి లేదా*

నియమిత న్యాయమూర్తి కారణాలను నమోదు చేస్తూ, చట్టంలోని సెక్షన్ 11 (8) ప్రకారం స్వతంత్ర మధ్యవర్తిని నియమించవచ్చు. కాకపోతే ఒప్పందం ద్వారా కుదుర్చుకున్న మధ్యవర్తిని నియమించాలనేది ఆచారం. ప్రధాన న్యాయమూర్తి లేదా నియమిత న్యాయమూర్తి నామినేటెడ్ ఆర్బిట్రేటర్ ను నియమించటమనేది నియమం కానీ ఒప్పందంలో పేర్కొన్న ఆర్బిట్రేటర్/ఆర్బిట్రల్ ట్రిబ్యునల్ ను విస్మరించి, ఒక స్వతంత్ర మధ్యవర్తిని సరైన కారణాలు తెలియ చేస్తూ నియమించవచ్చు.

XXXXXXXXX

48. పై చర్చ నేపథ్యంలో మధ్యవర్తుల నియామక పథకానికి సంబంధించిన చట్టంలోని సెక్షన్ 11 పరిధిని ఈ విధంగా సంక్షిప్తీకరించవచ్చు.

(i) ముగ్గురు మధ్యవర్తులతో (ఒక మధ్యవర్తిని నియమించడానికి ప్రతి పక్షం మరియు మూడవ మధ్యవర్తిని నియమించడానికి నియమించబడిన ఇద్దరు మధ్యవర్తులు) మధ్యవర్తిత్వం కోసం ఒప్పందం అందించినట్లయితే , ఒక పక్షం ఇతర పక్షం నుండి అభ్యర్థన అందిన 30 రోజులలోపు మధ్యవర్తిని నియమించడంలో విఫలమైతే (లేదా ఇద్దరు నామినేటెడ్ మధ్యవర్తులు నియామకం తేదీ నుండి 30 రోజులలోపు మూడవ మధ్యవర్తిని అంగీకరించడంలో విఫలమైతే) , ప్రధాన న్యాయమూర్తి లేదా అతని నియమిత న్యాయమూర్తి , చట్టం యొక్క సెక్షన్ 11 లోని సబ్ సెక్షన్ (4) కింద అధికారాన్ని వినియోగిస్తారు.

(ii) ఒప్పందంలో ఏకైక మధ్యవర్తి ద్వారా మధ్యవర్తిత్వానికి అవకాశం కల్పించినప్పుడు మరియు ఉభయ పక్షాలు ఎటువంటి నియామక ప్రక్రియకు అంగీకరించనట్లయితే, ఒక పక్షం నుండి అభ్యర్థన అందుకున్న ముప్పై రోజుల్లోగా మధ్యవర్తిత్వంపై పక్షాలు అంగీకరించడంలో విఫలమైతే , సెక్షన్ 11 యొక్క సబ్-సెక్షన్ (5) కింద ప్రధాన న్యాయమూర్తి లేదా అతని నియమితుడు అధికారాన్ని ఉపయోగిస్తారు.

(iii) మధ్యవర్తిత్వ ఒప్పందం నియామక విధానాన్ని పేర్కొన్న చోట, మధ్యవర్తిత్వం ఏకైక మధ్యవర్తి ద్వారా లేదా ముగ్గురు సభ్యుల ట్రిబ్యునల్ ద్వారా ఉందా అనే దానితో

సంబంధం లేకుండా , ప్రధాన న్యాయమూర్తి లేదా అతని నియమించబడిన వ్యక్తి , అంగీకరించిన విధానం ప్రకారం ఒక పక్షం అవసరమైన విధంగా వ్యవహరించడంలో విఫలమైతే (లేదా ఇరు పక్షాలు లేదా నియమించబడిన ఇద్దరు మధ్యవర్తులు అంగీకరించిన విధానం ప్రకారం వారి నుండి ఆశించిన ఒప్పందానికి చేరుకోవడంలో విఫలమైతే లేదా ఏ వ్యక్తి/సంస్థ అతనికి/దానికి అప్పగించిన ఏ పనిని చేయడంలో విఫలమైతే) సెక్షన్ 11 లోని సబ్ సెక్షన్ (6) కింద అధికారాన్ని ఉపయోగిస్తారు.

(iv) 30 రోజుల్లోగా చర్య తీసుకోవడంలో అవతలి పక్షం విఫలమైతే , సబ్ సెక్షన్లు (4) మరియు (5) కిందకు వచ్చే కేసులలో ప్రధాన న్యాయమూర్తిని లేదా నియమిత న్యాయమూర్తిని ఆశ్రయించడానికి మధ్యవర్తిత్వాన్ని కోరే పక్షానికి అవకాశం ఉంటుంది. అయితే సెక్షన్ 11 లోని సబ్ సెక్షన్ (6) లో అటువంటి కాలపరిమితి నిబంధన కనిపించదు. మధ్యవర్తిత్వ ఒప్పందం నిర్దేశించిన కాలపరిమితిలోగా అంగీకరించిన ప్రక్రియ ప్రకారం వ్యవహరించడంలో విఫలమైతే , లేదా నిర్ణీత కాలపరిమితి లేనప్పుడు , నిర్ణీత సమయంలో, బాధిత పక్షం చట్టంలోని సెక్షన్ 11 (6) కింద పిటిషన్ దాఖలు చేయడానికి వీలు కల్పిస్తుంది.

(v) నియామక ప్రక్రియ ఇరుపక్షాల మధ్య అంగీకారానికి వచ్చినప్పటికీ, ఉప సెక్షన్ (6) లోని క్లాజులు (a), (b) లేదా (c) కింద ప్రధాన న్యాయమూర్తి లేదా నియమిత న్యాయామూర్తి అధికార పరిధిని ఉపయోగించడానికి కార్యాచరణ కారణం తలెత్తనప్పుడు, ప్రధాన న్యాయమూర్తి లేదా నియమిత న్యాయమూర్తి సబ్ సెక్షన్ (6) కింద అధికారాన్ని ఉపయోగించే ప్రశ్న తలెత్తదు. సబ్ సెక్షన్ (6) కింద అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవడానికి ప్రధాన న్యాయమూర్తిని లేదా ఆయన నియమిత న్యాయమూర్తి సంప్రదించాల్సిన షరతు ఏమిటంటే;

> (i) అంగీకరించిన నియామక ప్రక్రియ ప్రకారం అవసరమైన విధంగా ఒక పక్షం వ్యవహరించడంలో విఫలమైనప్పుడు; లేదా

(ii) అంగీకరించిన నియామక ప్రక్రియ ప్రకారం పార్టీలు (లేదా నియమించబడిన ఇద్దరు మధ్యవర్తులు) వారి నుండి ఆశించిన ఒప్పందానికి రాకపోవడం; లేదా

(iii) అంగీకరించిన నియామక ప్రక్రియ కింద ఏదైనా పనిని అప్పగించిన వ్యక్తి/సంస్థ, అటువంటి విధిని నిర్వర్తించడంలో విఫలమైతే.

(vi) సెక్షన్ 11లోని సబ్ సెక్షన్ (6) కింద ప్రధాన న్యాయమూర్తి లేదా ఆయన నియమిత న్యాయమూర్తి అధికారాన్ని వినియోగించేటప్పుడు మధ్యవర్తిత్వ క్లాజులో సూచించిన నియామక ప్రక్రియను అమలు చేయడానికి ప్రయత్నించాలి.

(vii) నామినేట్ చేయబడిన వ్యక్తి యొక్క స్వతంత్ర మరియు నిష్పాక్షికతపై సహేతుకమైన సందేహాలకు దారితీసే పరిస్థితులు ఉన్నట్లయితే, లేదా ఇతర పరిస్థితులు సూచించిన విధానాన్ని విస్మరించడం ద్వారా స్వతంత్ర మధ్యవర్తి నియామకానికి హామీ ఇస్తే, ప్రధాన న్యాయమూర్తి లేదా అతని నియమించబడిన వ్యక్తి, నమోదు చేయవలసిన కారణాల వల్ల నియమించబడిన మధ్యవర్తిని విస్మరించి మరొకరిని నియమించవచ్చు."

11. ***ఈశాన్య రైల్వే, మరియు ఇతరులు* వర్సెస్ *ట్రిపుల్ ఇంజనీరింగ్ వర్క్స్*** ((2014) 9 SCC 288) కేసులో కూడా ఆర్బిట్రేటర్ నియామకంలో గౌరవ ప్రధాన న్యాయమూర్తికి లేదా నియమిత న్యాయమూర్తికి ఒప్పంద నిబంధనలను తొలగించే స్వేచ్ఛ ఉందని గౌరవ సుప్రీంకోర్టు పునరుద్ఘాటించింది. ఈ తీర్పులోని పేరాలు-6, 7 ఇలా ఉన్నాయి.

__6.__ ఆర్బిట్రేషన్ అండ్ కన్సీలియేషన్ యాక్ట్, 1996లోని(ఇకపై సంక్షిప్తంగా "చట్టం") సెక్షన్ 11 కింద హైకోర్టు తన అధికారాన్ని ఉపయోగించేటప్పుడు ఇరు పక్షాల మధ్య ఒప్పందం ప్రకారం మధ్యవర్తిని నియమించాలనే "శాస్త్రీయ భావన" ACE పైప్ లైన్ కాంట్రాక్ట్స్ (P.) లిమిటెడ్ వర్సెస్ భారత్ పెట్రోలియం కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ కేసులో గణనీయమైన క్షీణతను చూసింది. ఈ కోర్టు ఇరుపక్షాల మధ్య ఒప్పందానికి కట్టుబడి ఉన్నప్పటికీ, అసాధారణ పరిస్థితులలో దాని నుండి వైదొలగడం అనుమతించబడుతుందని అభిప్రాయపడింది. ఆ తర్వాత పుంజ్ లాయిడ్ లిమిటెడ్

కేసులో త్రిసభ్య ధర్మాసనం ఇచ్చిన తీర్పును అనుసరించి యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా వర్సెస్ భారత్ బ్యాటరీ Mfg. కంపెనీ (P.) లిమిటెడ్ లో మరో కీలక పరిణామం చోటు చేసుకుంది. ఒక బాధిత పక్షం చట్టంలోని సెక్షన్ 11 (6) కింద హైకోర్టుకు దరఖాస్తును దాఖలు చేసిన తర్వాత , ఒప్పందం నిబంధనల ప్రకారం మధ్యవర్తి(ల)ను నియమించే హక్కును వ్యతిరేక పక్షం కోల్పోతుందని తీర్పు ఇవ్వబడింది. ఒప్పంద నిబంధనల నుంచి కోర్టు తప్పుకునే స్వేచ్ఛ ఉంటుందనే అంతరార్థం స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది.

7. ACE పైప్లైన్ మరియు భారత్ బ్యాటరీలో స్పష్టమైన ద్వంద్వతం ఉత్తర రైల్వే వర్సెస్ పటేల్ ఇంజినీరింగ్ కంపెనీ లిమిటెడ్ కేసులో ఈ న్యాయస్థానం యొక్క ముగ్గురు న్యాయమూర్తుల ధర్మాసనం పునరుద్ధరించింది, ఇందులో చట్టం యొక్క సెక్షన్ 11 (6) కింద హైకోర్టు అధికార పరిధిని సెక్షన్ 11 యొక్క ఉప-సెక్షన్ (6) లో కనిపించే "అవసరమైన చర్య తీసుకోవడానికి" అనే వ్యక్తీకరణను పరిగణనలోకి తీసుకోవడం ద్వారా నొక్కి చెప్పాలని కోరబడింది మరియు ఈ వ్యక్తీకరణను చట్టం యొక్క సెక్షన్ 11 లోని ఉప-సెక్షన్ (8) యొక్క అవసరంతో పాటు చదవాలని మరింత నిర్దేశించింది. ఇండియన్ ఆయిల్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ v. రాజా ట్రాన్స్ పోర్ట్ (P.) లిమిటెడ్ , స్థానములో (కేసులో) మరింత స్పస్టం చేయబడింది. చట్టంలోని సెక్షన్ 11 యొక్క పరిధిని సంక్షిప్తీకరించిన నివేదికలోని పేరా 48ను ఈ క్రింది సబ్-పారాలు (vi) మరియు (vii) పునరుత్పత్తి చేయడం ద్వారా ఉదహరించవచ్చు: (ఇండియన్ ఆయిల్ కేసు , SCC పుట 537)

"48. (vi) సెక్షన్ 11లోని సబ్ సెక్షన్ (6) కింద ప్రధాన న్యాయమూర్తి లేదా నియమిత న్యాయమూర్తి అధికారాన్ని వినియోగించేటప్పుడు మధ్యవర్తిత్వ క్లాజులో సూచించిన నియామక ప్రక్రియను అమలు చేయడానికి ప్రయత్నించాలి.

(vii) నామినేట్ చేయబడిన వ్యక్తి యొక్క స్వతంత్రత మరియు నిష్పాక్షికత గురించి సహేతుకమైన సందేహాలకు దారితీసే పరిస్థితులు ఉంటే లేదా ఇతర పరిస్థితులు ప్రధాన న్యాయమూర్తి లేదా అతని నియమిత న్యాయమూర్తి నిర్దేశించిన ప్రక్రియను విస్మరించి స్వతంత్ర మధ్యవర్తిని నియమించాల్సిన అవసరం ఉంటే, నిర్దేశిత మధ్యవర్తిని విస్మరించి మరొకరిని నియమించవచ్చు."

(అసలులో ప్రాధాన్యత)"

12. ***యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా వర్సెస్ బెస్కో లిమిటెడ్((2017) 14 SCC 187)*** కేసులో ***ఇండియన్ ఆయిల్ కార్పొరేషన్ మరియు, ఇతరులు వర్సెస్ రాజా ట్రాన్స్పోర్ట్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్*** తీర్పును గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు సమర్థించింది.

13. ఈ కేసులో ఇరుపక్షాల మధ్య మధ్యవర్తిత్వ క్లాజును అమలు చేస్తూ దరఖాస్తు దారులు, ప్రతివాదులకు 25.03.2022న లేఖ జారీ చేసి , ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు మాజీ ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ దేవిందర్ గుప్తాను ఆర్బిట్రేటర్ గా నామినేట్ చేస్తూ , 15 రోజుల్లోగా ప్రతివాదుల తరఫున మధ్యవర్తిని నామినేట్ చేయాలని, తద్వారా మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ ను త్వరితగతిన ఏర్పాటు చేయవచ్చని అభ్యర్దించింది. అయితే, 23.04.2022 నాటి ప్రత్యుత్తర లేఖ ద్వారా ఇది పరిమితి ద్వారా ప్రతివాదులు కాల పరిమితి దాటిపోయిందంటూ దరఖాస్తుదారుడి అభ్యర్థనను తిరస్కరించారు. ఆర్బిట్రేషన్ అండ్ కన్సీలియేషన్ యాక్ట్, 1996లో సెక్షన్ 11 కింద దరఖాస్తు దాఖలు చేయడానికి పరిమితికాలాన్ని పేర్కొనలే దు, అందువల్ల కాల పరిమితి చట్టం, 1963ను ఆశ్రయించాల్సి ఉంటుం ది. ఆర్బిట్రేషన్ అండ్ కన్సిలియేషన్ యాక్ట్, 1996 లోని సెక్షన్ 43 ప్రకారం , కాల పరిమితి చట్టం న్యాయస్థానంలోని కార్యకలాపాలకు వర్తించే విధంగానే మధ్యవర్తులకు కూడా వర్తిస్తుంది. కాల పరిమితి చట్టం, 1963 యొక్క షెడ్యూల్ లోని ఏ అధికరణ కూడా ఆర్బిట్రేషన్ చట్టంలోని సెక్షన్ 11 ప్రకారం మధ్యవర్తి నియామకం కోసం దరఖాస్తు దాఖలు చేయడానికి కాలపరిమితిని తెలుపనందున, కాల పరిమితి చట్టంలోని ఆర్టికల్ 137ను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి . ఇందులో కాల పరిమితి లేని దరఖాస్తులకు పరిమితి కాలం మూడు సంవత్సరాలు అని చెప్తుంది. అందువల్ల, మధ్యవర్తిత్వ దరఖాస్తు దాఖలు చేయడానికి మూడు సంవత్సరాల కాల పరిమితి వ్యవధి, వ్యాజ్య కారణ తేదీ నుండి ప్రారంభమవుతుంది. ఈ కేసులో , 05.01.2022 నాటి అనుబంధ ఒప్పందంలోని క్లాజ్ 39 ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు మాజీ ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ దేవిందర్ గుప్తాను తన ఆర్బిట్రేటర్ గా నామినేట్ చేస్తూ పిటిషనర్ 25.03.2022న ప్రతివాదులకు ఒక లేఖను జారీ చేసి , 15 రోజుల వ్యవధిలో తమ తరఫున మధ్యవర్తిని నామినేట్ చేయాలని , తద్వారా మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ ను త్వరితగతిన ఏర్పాటు చేయవచ్చని ప్రతివాదులను అభ్యర్థించారు. 23.04.2022 నాటి లేఖ ద్వారా ప్రతివాదులు దరఖాస్తుదారుడి అభ్యర్థనను తిరస్కరించారు. చర్య యొక్క కారణం కొరకు , క్లెయిమ్ యొక్క నిర్ధారణ తేదీ నుండి కాల పరిమితిని లెక్కించాల్సి ఉంటుంది.

దరఖాస్తుదారుడు తన వాదనను నొక్కిచెప్పిన తర్వాత మరియు ప్రతివాదులు అటువంటి దావాకు ప్రతిస్పందించడంలో విఫలమైనప్పుడు , అటువంటి వైఫల్యం దరఖాస్తుదారుని వాదనను తిరస్కరించడంగా పరిగణించబడుతుంది , ఇది వివాదానికి దారితీస్తుంది. ఆర్బిట్రేషన్ అండ్ కన్సీలియేషన్ యాక్ట్ , 1996లోని సెక్షన్ 20 ప్రకారం ఉత్తర్వులు జారీ చేసే సమయంలో పిటిషనర్ క్లెయిమ్ ను కాలక్రమేణా నిరోధించాలా లేదా అనేది మధ్యవర్తిత్వ ట్రిబ్యునల్ నిర్ణయించాల్సిన విషయం.

14. ఆర్బిట్రేషన్ దరఖాస్తుపై తీర్పు పెండింగులో ఉండగానే ప్రతివాదులు తమ తరఫున నామినీ ఆర్బిట్రేటర్ గా R &B శాఖ రిటైర్డ్ చీఫ్ ఇంజనీర్ శ్రీ ఎం.కృష్ణమూర్తి పేరును సూచిస్తూ 27.06.2023న మెమో దాఖలు చేశారు. ఆర్బిట్రేషన్ అండ్ కన్సీలియేషన్ యాక్ట్ , 1996 యొక్క ఐదవ షెడ్యూల్ దృష్ట్యా , అతను సంస్థ యొక్క మాజీ ఉద్యోగి అయినందున ఆర్బిట్రేటర్ గా నియమించడానికి అనర్హుడని పేర్కొంటూ ప్రతివాదులు ప్రతిపాదించిన ఈ పేరుపై పిటిషనర్ తీవ్ర అభ్యంతరం వ్యక్తం చేశారు. అందువల్ల ప్రతివాదుల తరఫున నామినీ ఆర్బిట్రేటర్ ను నియమించడంలో ఉభయ పక్షాల మధ్య ఏకాభిప్రాయం లేదు. ఒప్పందంలోని క్లాజ్ 39.2.2 ప్రకారం , మధ్యవర్తిత్వం ముగ్గురు మధ్యవర్తుల ప్యానెల్ ద్వారా నిర్వహించబడుతుంది , ఇరు పక్షాలు ఒక్కొక్కరిని ప్రతిపాదించాలి. వారిద్దరు పరస్పరం ఒక ప్రిసైడింగ్ మధ్యవర్తిని నియమించాలి. ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు మాజీ ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ దేవిందర్ గుప్తా పేరును (ఫ్లాట్ నెం.ఎ-61 , 3వ అంతస్తు , సౌత్ ఎక్స్టెన్షన్ , పార్ట్-2, న్యూఢిల్లీ-110 049) నామినీ ఆర్బిట్రేటర్ గా దరఖాస్తుదారులు ప్రతిపాదించారు. అందువల్ల , ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు మాజీ ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ దేవిందర్ గుప్తా దరఖాస్తుదారుడి తరఫున నామినీ ఆర్బిట్రేటర్ గా వ్యవహరిస్తారు.

15. దరఖాస్తుదారుడు కోరిన తేదీ నుంచి పదిహేను రోజుల వ్యవధిలో ప్రతివాదులు తమ తరఫున నామినీ ఆర్బిట్రేటర్ ను నియమించడంలో విఫలమైనందున ఆర్బిట్రేషన్ అండ్ కన్సీలియేషన్ యాక్ట్, 1996 చట్టం లోని సెక్షన్ 11 (6) ప్రకారం ప్రతివాదుల తరఫున నామినీ ఆర్బిట్రేటర్ ను నియమించడం సముచితమని ఈ కోర్టు భావిస్తుంది. అందువల్ల , ప్రతివాదుల తరఫున నామినీ ఆర్బిట్రేటర్ గా ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు మాజీ న్యాయమూర్తి జస్టిస్ వి.వి.ఎస్ .రావు (H.No 165/3, వీధి నెం.6, బాగ్ లింగంపల్లి, హైదరాబాద్ -44 నివాసి) నియమిస్తున్నాను.

16. దరఖాస్తుదారుడి తరఫున నామినీ ఆర్బిట్రేటర్ , ప్రతివాదుల తరఫున నామినీ ఆర్బిట్రేటర్ ఇద్దరూ పరస్పరం ప్రిసైడింగ్ ఆర్బిట్రేటర్ ను నియ మించుకోవాలి. ఈ మధ్యవర్తిత్వ ప్రక్రియ , ఆర్బిట్రేషన్ అండ్ కన్సీలియేషన్ యాక్ట్, 1996 యొక్క నిబంధనలు మరియు దాని సవరణల ద్వారా నిర్వహించబడుతుంది. ఆర్బిట్రేషన్ అండ్ కన్సీలియేషన్ యాక్ట్ , 1996 నిబంధనల ప్రకారం లేవనెత్తడానికి అనుమతించదగిన అన్ని అభ్యంతరాలను సూచించడానికి పక్షాలకు స్వేచ్ఛ ఉందని ప్రత్యేకంగా చెప్పనవసరం లేదు.

17. ఒక ఉత్తర్వు కాపీని ఈ కోర్టు రిజిస్ట్రీ ద్వారా, మధ్యవర్తులకు తెలియజేయాలి మరియు అందించాలి.

18. పై విధంగా , ఈ మధ్యవర్తిత్వ దరఖాస్తులో అంతిమంగా తీర్పు ప్రకటించింది.

ఆర్బిట్రేషన్ అప్లికేషన్ లో పెండింగ్ లో ఉన్న ఇతర అప్లికేషన్ లు , ఏవైనా ఉంటే , వాటిని ముగించివేయటం జరిగింది.